

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5.

Fylke: Hordaland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Hosanger.

Emne: Vassbering.

Bygdelag: Indre Hosanger.

Oppskr. av: Edv. Halvorsen

Gard: Romarheim

(adresse): Romarheim

G.nr. 42 Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Etter eldre folk på Romarheim, ca. 80 år gamle.

SVAR

Det var ålmenn måte i heile Osterfjorden før å bera alt vatnet i bytter, med vass-sele over akslene. Vass-selen kvilde på baa akslene, med uthola opning midt på. Frå endane på vass-selen hang tau med tre-krokar; seinare vart det og bruka jarnlekkja og jarn-krokar.

Dei bruka berre trebytter i eldre tid; kring hundreårs-skiftet (1900) tok dei til å bruka andre bytter til vassbering, og kring 1920 var det heilt slutt med å bera vatn i trebytter.

Det har ikkje vore brukt på desse kantar å bera vatn på annan måte enn med vass-sele, såleis ikkje med stong over akslene.

Ein bruka ikkje noko sers for å hindra skvumpling når ein bar vatn; det var heller ikkje så turvande, for når ein bar, så heldt ein i ei hand^vkvart bytte-halde, og då vart det stødigare.

Det var utan samanlikning kona som laut taka tyngste taket med vassberingi, men av og til fekk ho nok hjelp av borni og mannen.

2

Dette med å bera vatn ved hjelp av vass-sele, vart - som før nemnt - bruka ålment, på små og større gardar, og det finst enno gardar her ikring, der dette er den vanlege måten å få vatnet til husar på.

Reint unnataksvis har det hendt at ein har kjørt vatn; det er berre i dei tilfelle, når dei vanlege kjelder tryt, og ein av den grunn lyt lenger veg.

I dei siste 20 - 30 år har fleire og fleire gått over til innlagt vatn, (spring); som orientering kan nemnast, at i Romarheim krins (i 1947) har 11 gardsbruk innlagt vatn både i fjøs og kjøken, medan 6 bruk enno ber vatnet. Stort sett er tilhøvi dei same i dei andre krinsane i Hosanger også.

1340

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
adr. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY